

SPRAWY TOWARZYSTWA LEŚNEGO.

SRRAWOZDANIE

z czynności Wydziału galicyjskiego Towarzystwa leśnego za rok 1903/4 i 1904/5.

Zapowiedziany, a od dłuższego czasu tak upragniony Zjazd Członków galicyjskiego Towarzystwa leśnego w Żywcu, nie przyszedł w zeszłym roku do skutku z powodu, że całe Prezydium Towarzystwa byłoby nieobecne, ponieważ Prezes musiał czuwać u łóża beznadziejnie chorego syna, I. Wiceprezes nagle zachorował, a II. Wiceprezes wyjechał w obowiązkach służbowych. Korzystając jednak z uprzejmości Zarządu dóbr Jego ces. i król. Wysokości Arcyksięcia Karola Stefana i miejscowego Komitetu, odniósł się Wydział z ponowną prośbą odbycia Zjazdu w roku bieżącym i otrzymał zaproszenie wskutek polecenia Jego ces. i król. Wysokości.

Zanim przystąpimy do zdania sprawy z czynności naszych Szanownemu Zgromadzeniu, wyrażamy żal z powodu licznych strat, jakie Towarzystwo nasze poniosło od ostatniego Zgromadzenia.

Przedewszystkiem podnieść musimy dotkliwą stratę naszego Towarzystwa przez śmierć swego członka księcia Adama Sapiehy, obywatela niezwykle czynnego na polu gospodarstwa krajowego, a przedewszystkiem życzliwego dla naszego

zawodu. My leśnicy zawdzięczamy mu bardzo wiele, bo przyczynił się on swoim wpływem do podniesienia poziomu naszego gospodarstwa leśnego, a naszej szkoły leśnej był zawsze życzliwym przyjacielem i orędownikiem. Dla tego Towarzystwo nasze uznając zasługi śp. ks. Adama Sapiehy, obdarzyło go za życia godnością członka honorowego, na pogrzeb zaś wysłało wiceprezesa dyrektora Władysława Tynieckiego, jako swego delegata.

Nieubłagana śmierć zabrała nam jeszcze z grona członków: Chmielewskiego Ferdynanda leśniczego w Komborni, Cihlara Antoniego nadleśniczego w Spasie, Goosa Juliana leśniczego w Bujanowie, Góreckiego Augusta c. k. pomocnika lasowego w Kutach, Graffa Karola leśniczego w Jodłowej, Janowskiego Hipolita nadleśniczego w Kurniku, Lewła Kazimierza nadleśniczego w Niemirowie, Luxa Czesława leśniczego w Brzozie królewskiej, Machowicza Zygmunta dyrektora lasów w Birzach, Marka Władysława leśniczego w Majdanie, Pawlikowskiego Mieczysława właściciela dóbr w Medyce, Pudelewicza Bronisława nadleśniczego w Czercach, Riegera Władysława właściciela dóbr w Zimnowódce, Sanderskiego Franciszka inspektora lasów w Białocerkwi, Skibniewskiego Bronisława właściciela dóbr w Balicach, Szawłowskiego Ludwika właściciela dóbr w Przewłocze, Uznańskiego Adama właściciela dóbr w Poroninie, Węgrzynowskiego Hipolita c. k. zarządcę lasów w Polanicy i Wróbla Franciszka leśniczego w Nikłowicach.

Cześć ich pamięci!

I. Członków honorowych liczyło Towarzystwo nasze 3, a to zamianowanych:

w roku 1886. J. E. J. O. Jerzy książę Czartoryski,

» 1888 Wny Albert Bedö de Kalnoky król. węg. sekretarz państwa.

w roku 1902 J. Wny Władysław hrabia Zamojski.

Członków czynnych było z dniem 1/VIII 1903 499

Przybyło do dnia 1/VIII 1905 80

Razem 579

Ubyło przez śmierć 19

Ubyło wskutek wystąpienia 11 30

Pozostaje z dniem 1/VIII 1905 549

Obcych prenumeratorów »Sylwana« było 63
a oprócz tego rozsyłało Towarzystwo nasze bądź
bezpłatnie rozmaitym Towarzystwom, bądź za wy-
mianą innych czasopism egzemplarzy »Sylwana« 81

II. Stan finansowy Towarzystwa okazał się z dniem 1/VIII 1905. bardzo niepomyślny, bo pozostało zapasu kasowego tylko 854 K. pomimo tego, że w ciągu dwu ostatnich lat przybyło 80 nowych członków.

Wyżej wymieniony stan finansowy jest dla tego tak niekorzystny, bo zaległości u członków wynoszą około 6600 K. Kilkakrotnie wysyłane upomnienia nie odniosły dotychczas pożądanego skutku. Zachodzić więc może uzasadniona obawa, że gdyby niewpłacalność wkładek potrwała dłużej, mogłoby Towarzystwu braknąć zasobów na bieżące wydatki.

III. Wskutek wystosowanej petycyi do Sejmu krajowego otrzymało Towarzystwo w roku 1904. i 1905. subwencję po 400 K.

IV. Na wniesioną petycję do Ministerstwa rolnictwa o subwencję na wydawnictwo »Sylwana« na lata 1904, 1905 i 1906. otrzymało Towarzystwo w roku 1904. kwotę 600 K.

V. Stypendyum im. śp. Henryka Strzeleckiego po 200 K. rocznie pobierali w roku 1903/4 uczniowie szkoły leśnej Piotr Mucha na II. roku i Tadeusz Galiński na III. roku, 1904/5 Piotr Mucha i Władysław Lux na III. roku.

VI. W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 8. listopada 1901. i zezwolenia Namiestnictwa, zebrał Wydział na podstawie odezwy do członków na pomnik śp. Henryka Strzeleckiego wraz z narosłymi procentami do dnia 1/VIII. 1905. kwotę 1085.77 K. W roku bieżącym poczynił już Wydział kroki celem budowy pomnika.

VII. W myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. maja 1897. Dz. u. p. nr. 116 wzywało c. k. Namiestnictwo Wydział Towarzystwa naszego do wydawania opinii, czy proponowane przez c. k. Sądy osobistości na przymusowych zarządców dóbr tabularnych — gdzie są większe obszary leśne — a również i rzeczoznawców sądowych — posiadają odpowiednie kwalifikacje. Na powyższe pisma miał Wydział kilkakrotnie sposobność bądź to wydać opinię przychylną, bądź też miasto proponowanych, innych kandydatów polecić ze swej strony.

VIII. W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 17. września 1902. wypracował Wydział na podstawie referatu wiceprezesów pp. Rosenberga Alfreda i Tynieckiego Władysława memoriał w sprawie cerkli zakopiańskich pod tytułem: „O potrzebie uznania lasami wyłączonymi, wysokogórskimi serwitutami obciążonych lasów tatrzańskich“.

Memoriał ten był w roku 1904. przedmiotem rozprawy na kongresie leśnym we Wiedniu, a jako referent występował wiceprezes Władysław Tyniecki.

Po ożywionej dyskusyi, w której przemawiało kilka wybitnych osobistości kongresu, przyjęto rezolucyę z poprawką radcy dworu prof. Guttenberga, na którą się referent zgodził żeby lasy uznać nie jako wyłączone ale jako ochronne w następującem brzmieniu: »Cerkle pastwiskowe na górnej krawędzi strefy leśnej w Tatrach, są wykonywaniem prawa wypasu w istnieniu swem zagrożone i gdy porozumienia między uprawnionymi a właścicielami lasu nie rychło można się spodziewać, przeto w ogólnym interesie wzywa się Wysoki Rząd, ażeby wglądął w te nieznośne stosunki i zarządził rewizyę orzeczeń regulacyjnych ze względem na charakter ochrony tych lasów.

IX. Na wniosek i na podstawie referatu członka Wydziału radcy Cyryla Kochanowskiego odniósł się Wydział do Ministerstwa sprawiedliwości z prośbą, ażeby czynności miernicze przy podziale gruntów, wykonane przez leśników posiadających egzamin dla samoistnych gospodarzy leśnych, miały tę samą wartość prawną, jak geometrów autoryzowanych.

X. W myśl polecenia Walnego Zgromadzenia w dniu 7/X. 1903. wystosował Wydział na podstawie referatu członka Wydziału radcy Cyryla Kochanowskiego, prośbę do Wydziału krajowego, ażeby w sankcyonować się mającej ustawie o załesieniu ochronnem delegat Wydziału krajowego lub rad powiatowych był mianowanym na podstawie opinii galicyjskiego Towarzystwa leśnego.

Na powyższe przedstawienie nadeszła z Wydziału krajowego dnia 24/IV. 1904/LW. 23597 następująca odpowiedź:

„Na pismo z dnia 29-go lutego b. r. 1. 179. Wydział krajowy widzi się spowodowanym zaznaczyć przedewszystkiem, iż znaną jest powszechnie skuteczną działalność Szanownego Towarzystwa dla rozwoju gospodarstwa lasowego i Wydział

krajowy niezapoznaje fachowej kompetencji Towarzystwa do zabierania głosu i współudziału w sprawach dla tak ważnej gałęzi gospodarstwa krajowego.

W pierwotnym swoim projekcie ustawy o zalesieniu ochronnem z r. 1900. proponował też Wydział krajowy powołanie do składu komisji krajowej dla zalesień ochronnych także delegata gal. Towarzystwa leśnego.

C. k. Ministerstwo rolnictwa jednak według pisma c. k. Prezydium Namiesnictwa z 28-go grudnia 1900. l. 13399 oświadczyło, iż uważa powołanie delegata Towarzystwa za zbyt-eczne, ponieważ dla strzeżenia interesów kultury leśnej wystarczy powołanie krajowego inspektora lasów lub tegoż zastępcy na leśno-technicznego referenta Komisji.

Nie chcąc utrudniać dojścia do skutku ustawy, Wydział krajowy musiał odstąpić od swojej propozycji.

Obecnie wprowadzenie cennej siły fachowej Szanownego Towarzystwa do składu komisji krajowej jest niemożliwem, gdyż zastrzeżone w §. 4. miejsce dla delegata Wydziału krajowego musi być ze względu na zaangażowanie funduszu krajowego w kosztach zalesienia (§. 19.) zarezerwowane dla członka Wydziału krajowego, przed Wysokim Sejmem odpowiedzialnego, lub dla osoby odpowiedzialnej wobec Wydziału krajowego.

Kwestyę zaś powoływania członków Szanownego Towarzystwa do składu Komisji powiatowych z ramienia Rady powiatowej, weźmie Wydział krajowy pod przychylną rozważę, skoro projekt ustawy uzyska najwyższą sankcyę“.

XI. Na wniosek członka Wydziału radcy Cyryla Kochanowskiego, postanowił Wydział urządzać od czasu do czasu gremialne jednodniowe wycieczki członków Towarzystwa naszego do miejsc godnych widzenia i odbył pierwszą taką wycieczkę dnia 18-go lipca z r. do fabryki papieru w Czerlanach i do zakładu kąpielowego w Lubieniu.

XII. Odnośnie do rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa z dnia 30-go stycznia 1904. L. 24785/1342, o wydawanie opinii w sprawie rozszerzenia nauki leśnictwa w Akademii ziemiańskiej we Wiedniu na kurs 4-letni, wystosował Wydział na podstawie referatu członka Wydziału profesora Stanisława Sokołowskiego, memoriał do Ministerstwa rolnictwa zgodny z wnioskiem kolegium profesorów tejże Akademii.

Memoryał ten ogłoszono w „Sylwanie“ czerwcowym roku 1904.

XIII. W myśl okólnika c. k. Namiesnictwa z dnia 1-go grudnia 1904. L. 13375 w sprawie, ochrony zabytków przyrody odniósł się Wydział dwukrotnie w Sylwanie z odezwą do członków, żeby o zabytkach przyrody w miejscowościach przez nich zamieszkałych, donieśli Wydziałowi celem sporządzenia inwentarza i przedłożeniu go c. k. Namiestnictwu.

W nadziei, że członkowie nadeszłą odpowiednie materiały, wystosował Wydział na podstawie referatu profesora Stanisława Sokołowskiego pismo do c. k. Namiestnictwa z wnioskami co do dalszej działalności w tym kierunku.

Z ubolewaniem oświadczyć musimy, że dotychczas nie nadeszła ani jedna odpowiedź od członków, chociaż sprawa jest ważna pod względem przyrodniczym i historycznym. Inne narody mają już w tej dziedzinie wspaniałe wydawnictwa.

XIV. Ponieważ pan Władysław Tyniecki em. dyrektor szkoły leśnej z powodu podeszłego wieku i nadwątlonego zdrowia w r. 1904. złożył redakcyę Sylwana, wystosował Wydział do p. Tynieckiego Władysława jako redaktora pisemne podziękowanie za tyloletnią, tak mozolną i pełną poświęcenia pracę dla dobra naszego Towarzystwa; a zarazem powierzył redakcyę Sylwana od 1-go stycznia 1905. p. Stanisławowi Sokołowskiemu profesorowi szkoły leśnej we Lwowie na dotychczasowych warunkach.

XV. W celu utrzymania ściślejszego związku pomiędzy członkami zamianował Wydział w roku zeszłym 163 delegatów powiatowych z grona członków Towarzystwa naszego.

XVI. Towarzystwo nasze było reprezentowane w roku zeszłym i bieżącym przez swych delegatów na rozmaitych Zgromadzeniach bratnich Towarzystw w kraju i za granicą, a mianowicie: Na Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa leśnego kroacko-slawońskiego reprezentował Towarzystwo nasze pan A. Borošić król. inspektor lasów w Zagrzebiu; c. k. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie pp. Władysław Tyniecki em. dyrektor szkoły leśnej i Wiceprezes Towarzystwa leśnego i Stanisław Sokołowski profesor szkoły leśnej we Lwowie; Towarzystwa leśnego Wyższej Austrii i Solnogradu pp. Karol Wizlsperger c. k. lustrator lasów w Lincu i Józef Schnorfeil c. k. radca leśnictwa w Solnogradzie; Towarzystwa leśnego

węgierskiego p. Albert v. Bedö em. król. węg. sekretarz państwa i honorowy członek gal. Towarzystwa leśnego; Towarzystwa leśnego niższo-austryackiego p. Karol Böhmerle c. k. adjunkt przy stacyi doświadczalnej leśnej w Mariabrunn; c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie pp. Aleksander Nowicki c. k. radca leśnictwa w Krakowie i Ludwik de Sanlenfels Seeling dyrektor dóbr w Izdebniku, Towarzystwa leśnego morawsko-śląskiego p. Antoni Klemens Hub lustrator lasów; Towarzystwa leśnego styryjskiego p. V. Hess sekretarz Towarzystwa leśnego w Gracu; Towarzystwa leśnego karyntskiego p. Herman Veith c. k. lustrator lasów w Celowcu; Towarzystwa leśnego kraińsko-nadbrzeżnego pp. Herman Veith c. k. lustrator lasów w Celowcu i Alfred Rosenberg em. starszy radca leśnictwa we Lwowie.

XVII. Na kongres leśny we Wiedniu delegował Wydział w roku 1904, jako swoich reprezentantów pp. Władysława Tynieckiego em. dyrektora szkoły leśnej i Stanisława Sokółskiego profesora szkoły leśnej we Lwowie; w roku 1905. pp. Dr. Kazimierza hrabiego Szeptyckiego właściciela dóbr ziemskich i posła do Rady państwa i Józefa Flechnera c. k. radcę leśnictwa we Lwowie.

XVIII. W Radzie przemysłowej i rolniczo-leśnej przy c. k. Ministerstwie rolnictwa we Wiedniu, zastępowali Towarzystwo nasze pp. Władysław Tyniecki em. dyrektor szkoły leśnej jako delegat i Kazimierz hr. Szeptycki właściciel dóbr i poseł do Rady państwa jako zastępca delegata.

XIX. W radzie kultury krajowej zastępował Towarzystwo nasze, p. Kazimierz Acht c. k. radca leśnictwa, a w Radzie kolejowej, p. Antoni Góralczyk em. c. k. starszy radca leśnictwa we Lwowie.

XX. W Komitecie dla spraw cłowo-handlowych i taryfowych we Wiedniu, zastępował Towarzystwo nasze p. Juliusz de Eberswald Siegler pełnomocnik dóbr w Krzeszowicach.

XXI. W ankiecie w sprawie zmian taryf cłowych i traktatów handlowych z grupy gospodarstwa leśnego, brali udział jako delegaci Towarzystwa naszego: pp. Alfred Rosenberg c. k. starszy radca leśnictwa i Józef Flechner c. k. radca leśnictwa, w komisji zaś dla spraw dróg wodnych p. Kazimierz Acht c. k. radca leśnictwa.

XXII Posiedzenia członków Wydziału odbyły się w r. 1903. w dniach 6-go listopada i 11-go grudnia; w roku 1904. w dniach 15-go stycznia, 4-go marca, 29-go kwietnia, 3-go czerwca, 12-go sierpnia, 2-września, 7-go października, 11-go listopada i 9-go grudnia; w roku 1905 w dniach 12-go stycznia, 3-go lutego, 7-go marca, 12-go maja, 2-go czerwca i 7-go lipca.

XXIII. Wydział Towarzystwa składał się z prezesa Jerzego Dunina hr. Borkowskiego, I. Wiceprezesa Alfreda Rosenberga, II Wiceprezesa Władysława Tynieckiego i członków Wydziału: Kazimierza Achta, Tadeusza Borzęckiego, Zygmunta Demianowskiego, Józefa Flechnera, Antoniego Góralczyka, Piotra Hirscha, Jana Ligmana, Cyryla Kochanowskiego, Antoniego Romańskiego, Hermana Scheuringa, Stanisława Sokołowskiego i Kazimierza hr. Szeptyckiego.

XXIV. W roku bieżącym występują z Wydziału: Prezes Jerzy Dunin hr. Borkowski, I. Wiceprezes Alfred Rosenberg, II. Wiceprezes Władysław Tyniecki i członkowie Wydziału: Borzęcki Tadeusz, Góralczyk Antoni, Scheuring Herman, Flechner Józef, Hirsch Piotr, Kochanowski Cyryl, Romański Antoni i Sokołowski Stanisław.

